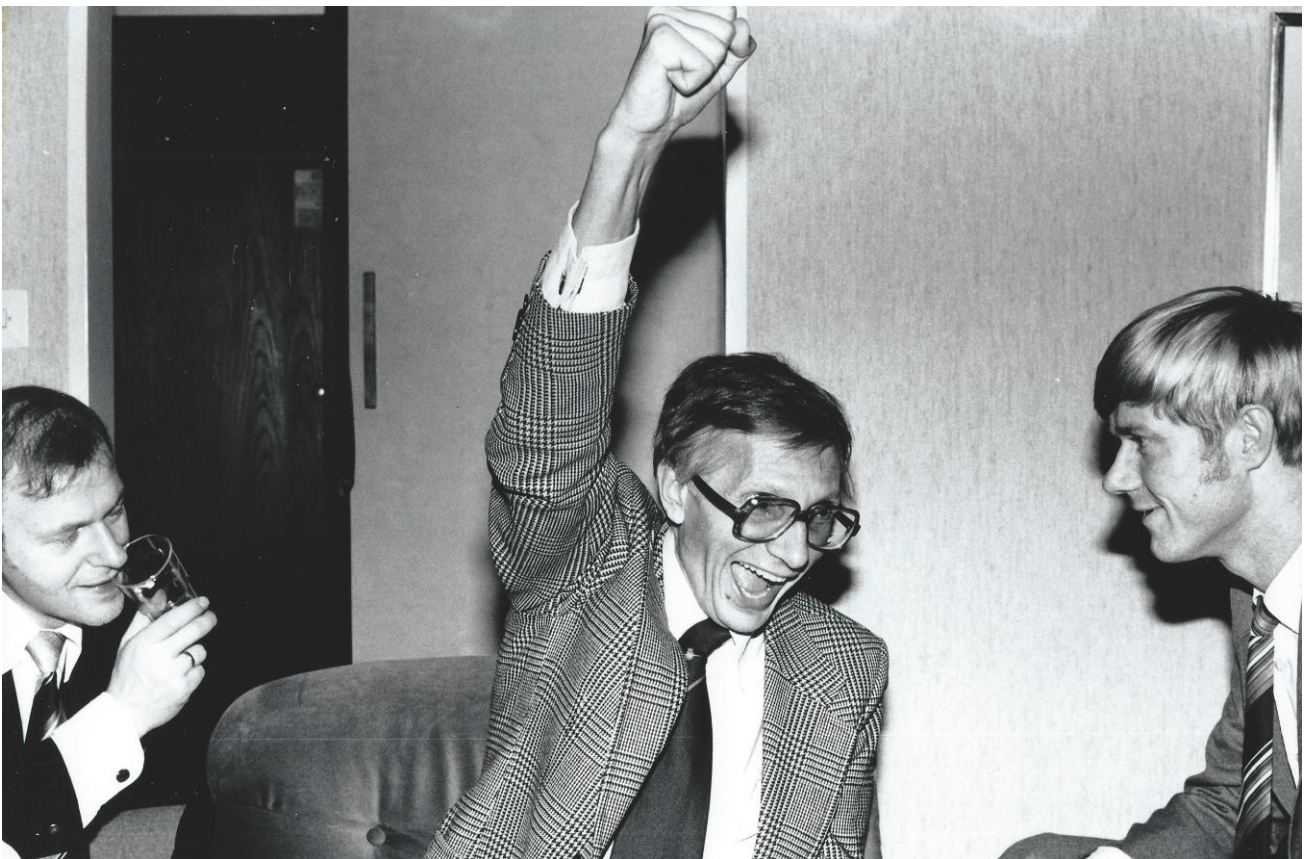

Maurits Kouhia

Laskuvarjovaikuttaja Suomen Turusta

Maurits Kouhia (keskellä) Pohjoismaisessa laskuvarjokokouksessa Helsingissä joulukuussa 1982.

Hauskan tarinan ("... It's today...!") huipennusta arvioivat kokouksen jälkeen **Axel Nielsen** (vas.) ja **Eero Kausalainen**.

Kuva: **Berit Ness**

Eero Kausalainen on laskuvarjohistorian tallennusprojektinsa yhteydessä haastatellut useita laskuvarjourheilun veteraaneja. Maurits Kouhiaa haastateltiin osana tätä työtä hänen kotonaan Turussa 26.10.2017.

Maurits oli mukana laskuvarjourheilussa 1975 alkaen vuoteen 1987 saakka. Hän oli mukana sekä kotikerhonsa Turun Laskuvarjourheilijat ry:n (TLU) toiminnassa, että myös Suomen Ilmailuliitto ry:n nimeämässä laskuvarjourheilun keskustoimikunnassa (LuKT) jäsenenä ja puheenjohtajana sekä FAI:n laskuvarjokomitean IPC: Suomen edustajana 1983 - 1987. Liiton keskustoimikunnan puheenjohtaja oli myös automaattisesti SIL:n hallituksen jäsen.

Maurits Kouhia valikoitui kiinnostavaksi haastateltavaksi paitsi länsisuomalaisen laskuvarjourheilun edustajana, mutta erityisesti myös uudistusmielisenä laskuvarjourheilun keskustoimikunnan puheenjohtajana. Jäljempänä esitetty teksti perustuu tähän haastatteluun. Maurits on tarkastanut ja hyväksynyt tämän tekstin 10.11.2017.

Henkilötietoja

"Olen syntynyt USA:n itsenäisyyspäivänä 4.7.1946.

Työurani alkoi armeijassa, jossa olin viisi vuotta. Palvelin tutka-aliupseerina. Tähän ammattiin liittyvän koulutukseni avulla pääsi Paragon Oy:lle tietokoneteknikoksi ja myöhemmin Turun aluehuoltopäälliköksi. Myöhemmin siirryin Teleste Oy:lle, jonka erityisalaa on kaapeli-TV. Tässä firmassa olin eläkkeelle siirtymiseen saakka päällikkö- ja johtajatehtävissä."

Kuinka tulit "sekaantuneeksi" laskuvarjourheiluun; mukaantulo ja alkuvaiheet?

*"Näin vuonna 1975 lehdessä Turun Laskuvarjourheilijoiden mainoksen, joka kiinnosti. Olin mielestäni kaiken kokenut ja kaikkeen pitkästynyt, kun kuitenkin päätin, että pitäähän tuokin kokeilla. Menin kurssille ja pääsin hyppäämään ensimmäiset hyppyini kesällä 1975 Turun lentokentällä. Muistaakseni hyppymestarinani oli ensimmäisellä hypyllä **Pertti Koski**.*

Alkuvaiheessa hyppäsimme pyöreillä ylijäämävarjoilla ja varavarjo oli edessä rinnalla. Koulutus oli urheilullista. Välillä kävimme juoksemassa urheilutalolla. Koulutuksessani oli mukana ainakin Kosken Pertti. Koulutus tapahtui pääosin Turussa, mutta paljon kävimme myös kesäisin hyppyleireillä Oripäässä. Siellä sai paljon hyppyjä, milloin oli onnistuttu saamaan kone lainaksi.

Jatkoin hyppäämistä kerhossa, kunnes vuonna 1979 keväällä menin SIL:n järjestämälle hyppymestarikurssille Räyskälään. "Mesukurssille" menoon ei ollut erityistä syytä, vaan se oli mielestäni osa luonnollista jatkumoa edettäessä hyppyralla. Kurssin jälkeen suoritin

kerhossani koulutukseen liittyvät harjoitustyöt, jonka jälkeen melko pian sain hyppymestarin kelpoisuuden.

Vuonna 1981 minut nimettiin jäseneksi SIL:n laskuvarjourheilun keskustoimikuntaan. Olin jäsenenä kaksi vuotta, kunnes minut valittiin SIL:n vuoden 1982 syyskokouksessa LuKT:n puheenjohtajaksi vuodesta 1983 alkaen. Tässä tehtävässä toimin vuoden 1987 loppuun saakka. Erottuani LuKT:sta käytännössä lopetin myös hyppytoiminnan. Hyppyjä minulle kertyi viitisensataa.”

Oma järjestötyösi ja ”laskuvarjovaikuttaminen”?

Turun Laskuvarjourheilijat

*”Olin omassa kerhossani TLU:ssa puheenjohtajana suunnilleen saman ajan, jonka olin LuKT:n jäsenenä. Kerhon puheenjohtajuutta saatoin hoitaa loppuaikoinani melko kevyellä kädellä, koska harrastukseni pääosa suuntautui LuKT:n toimintaan. Puheenjohtajakaudellani 1980-luvulla uusittiin kerhon oppilaskalusto ja -koulutus, mutta siihen liittyneistä käytännön järjestelyistä huolehtivat ensisijaisesti muut, esimerkiksi **Kristian Enkvist**.”*

SIL ja LuKT

Kun aloitit LuKT:ssa, oli alkutilanne tilanne mielenkiintoinen. Ensimmäiset puheenjohtajat olivat pääsääntöisesti tehtävässään pitkään. Ensimmäinen puheenjohtaja, helsinkiläinen **Kavo Laurila** oli puheenjohtajana 1964 – 1971, seuraavana vuorossa ollut **Jorma Mali**, myös helsinkiläinen, toimi tehtävässä vuosina 1972- 1973. Mali ei ollut puheenjohtajana kovin pitkään, mutta hänellä oli tausta LuKT:n jäsenenä lähes sen perustamisesta alkaen. Hänen jälkeensä puheenjohtajana oli Vaasan Laskuvarjokerhon perustaja ja vetäjä **Timo Nieminen**, joka hoiti tehtävää vuosina 1974 – 1981.

Niemisen jättäytyessä pois tehtävästä, hänen seuraajakseen valittiin erikoisten tapahtumien jälkeen **Ralf ”Affe” Norra** Helsingistä. Laskuvarjourheilijoiden omassa tapaamisessa ennen SIL:n vuoden 1981 syyskokousta oli osanottajien kesken ilman soraääniä sovittu, että laskuvarjokerhojen ehdokkaana puheenjohtajaksi SIL:n kokouksessa on LjK:n kapteeni **Hannu Laitinen**. Eräiden laskuvarjovaikuttajien mielestä sotilaan valitseminen tähän tehtävään olisi niin väärin. Niinpä he esittivät SIL:n kokouksessa kilpailevana ehdokkaana Laitisen tilalle Affe Norraa, joka menikin läpi. SIL:n kokouskäytännön mukaan esimerkiksi purjelentäjät ja lennokkiväki saattoivat vaikuttaa myös laskuvarjourheilua koskeviin henkilövalintoihin.

Edellä kuvatun SIL:n vuosikokousoffensiivin jälkeen Norra kuitenkin hoiti tehtävää vain osan vuodesta 1982, jonka jälkeen hän lopetti puheenjohtajan tehtävien hoitamisen. Pääasia näytti olleen estää Laitisen valinta, ei LuKT:n kehittäminen uusin ideoin. LuKT:n puheenjohtajan tehtävää hoiti

SUOMALAISEN LASKUVARJOURHEILUN HISTORIAA

Koonnut: Eero Kausalainen 26.10.2017

loppuvuoden ajan varapuheenjohtaja **Erkki Kajala**. Seuraavassa syyskokouksessa valittiin Sinut laskuvarjokerhojen esityksen perusteella - LuKT:n puheenjohtajaksi Kajalan jatkaessa varapuheenjohtajana.

Olit tuon junailun aikana toista vuotta LuKT:n jäsenenä ja seuraavana vuonna Sinut valittiin puheenjohtajaksi. Minkälaisin tunnelmin aloitin tehtävässasi?

"Kun aloitin, ei LuKT:n organisaatio ollut kovin toimiva. Kokoonpanoon kuului voimakkaita persoonallisuuksia, mikä oli toiminnan suola. Toisaalta: voimakkaat persoonat eivät aina kyenneet tehokkaaseen yhteistyöhön, jossa kompromissejakin on osattava tehdä.

Herra Kausalaisen kanssa keskustelimme tilanteesta ja pohdimme toimivan organisaation muotoa. Pohdintojen perusteella todettiin, että tehoa olisi mahdollista parantaa luomalla organisaatio, jossa kaikkien ei tarvitse perehtyä kaikkiin asioihin, vaan voitaisiin erikoistua. Päädyttiin ratkaisuun, jossa eri osa-alueille (koulutus, laskuvarjokalusto, kilpailu, jne.) nimeytyt alakomiteat hoitivat teknilliset kysymykset komitean sisällä. Komitean puheenjohtaja oli LuKT:n jäsen, mutta muut jäsenet olivat yleensä LuKT:n ulkopuolelta.

Komiteoiden puheenjohtajat muodostivat varsinaisen LuKT:n, jonka ei enää tarvinnut ottaa kantaa kaikkiin yksittäisiin teknisiin kysymyksiin, vaan toimia urheilumuodon organisaation johtoryhmänä, joka päättää toimintalinjoista ja yleisistä periaatteista.

Kuvassa vuoden 1983 LuKT: Hannu Laitinen (vas.), **Esa Huusari**, **Mikko Närhi**, Erkki Kajala ja Maurits Kouhia. Kuvan otti LuKT:n sihteeri Eero Kausalainen

SUOMALAISEN LASKUVARJOURHEILUN HISTORIAA

Koonnut: Eero Kausalainen 26.10.2017

*Tänä aikana oli mielestäni tärkeä asia merkittävä kaluston kehittyminen. Kokeneille hyp-
pääjille tuli paljon uutta kalustoa, mutta koulutuskaluston muutokset ja siihen liittyvä kou-
lutuksen uudistaminen olivat isompi juttu. Puheenjohtajakauteni loppupuolella otettiin
käyttöön oppilaspatjat ja hyppyvarustus, jossa varavarjo oli siirretty rinnalta selkään.*

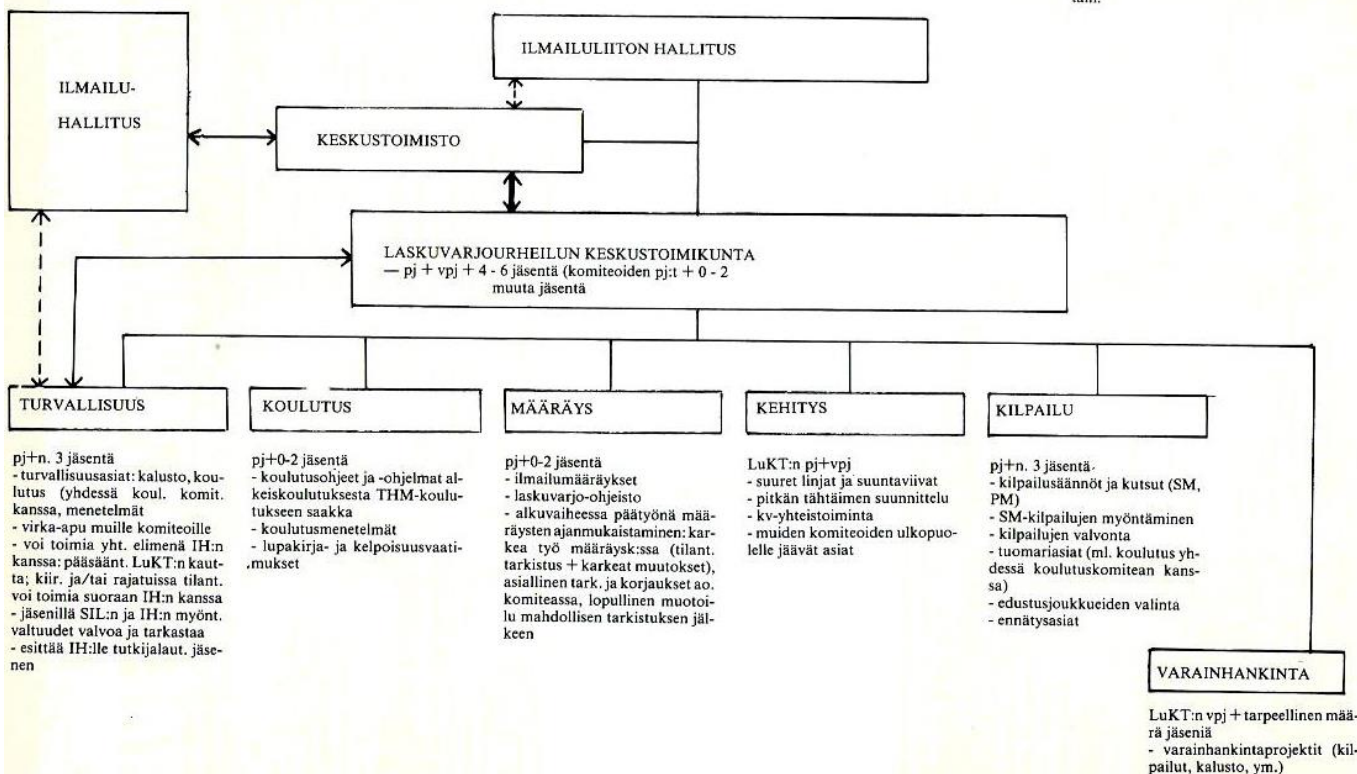
SLK:n oppilastandemit vuodelta 1986, kuvassa mannekiinina **Liisa Mattila**. Kuva: Ilmailu

Myös erilaiset laskuvarjokalustoon liittyvät tekniset seikat, erilaiset valmistajien Safety Bulletinit ja ulkomaiden laskuvarjoliittojen turvallisuustiedotteet edellyttivät merkittävää työvoimaa ja syvällistä ymmärtämistä ratkaistaessa, miten niihin pitäisi Suomessa suhtautua. Samoin koulutustoiminnan uudistaminen oli iso kysymys, joka vaati erikoistunutta työryhmää. Hurja periaatteellinen muutos, jossa ”banaanilaukku-varavarjolla” varustettu pallokuoppupilas siirtyy käyttämään laskuvarjokokonaisuutta, jossa varavarjo on selän takana ja päävarjona patja, sujui turvallisuusmielessä ongelmitta. Koulutusmuutoksen onnistumisen kannalta merkittävä ammattireiska oli LJK:n Hannu Laitinen, joka oli avainasemassa koulutusmenetelmiä ja –materiaalia (esim. oppilaan oppaat) luotaessa.

Ilman suuren LuKT:n purkamista ja teknisen työn siirtämistä alakomiteoihin, ei työstä olisi selvitty kunnialla. Organisaation uudistaminen tapahtui Ero Kausalaisen laatiman kaavion pohjalta, joka hyväksyttiin aikaisempien mietintöjen perusteella yksimielisesti.”

LuKT:n kokoonpano ja tehtävät pääpiirteittäin

Huom! Tehtävät ja toimenkuvat kaaviossa ovat tämän hetken tarpeen mukaisia. Niitä tarkistetaan joustavasti vuosittain.

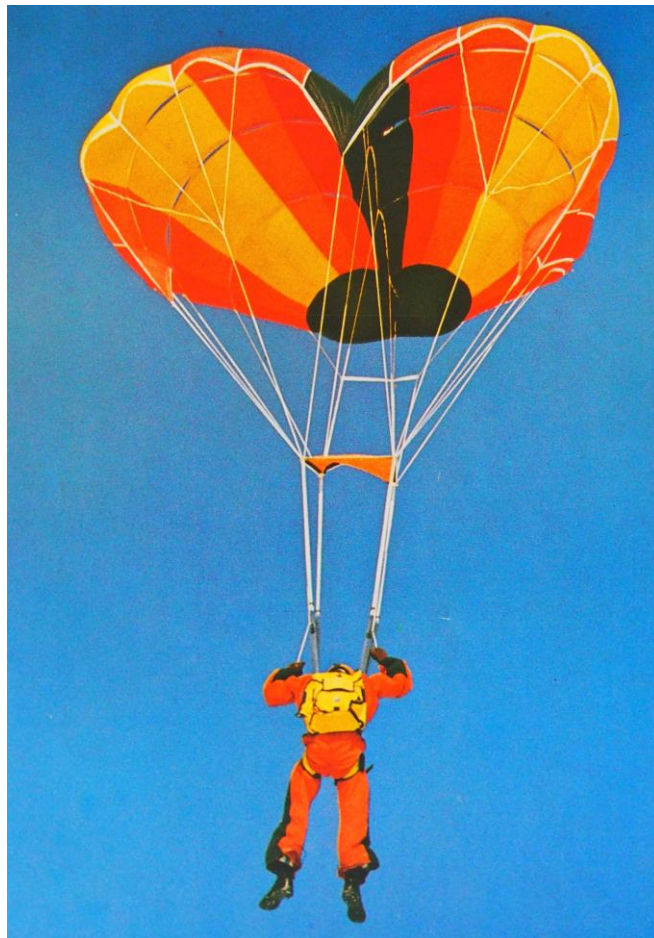
”Yllä olevassa kuvassa on alkuperäinen esitys. Ensimmäisenä vuonna kaavio ei täysin toiminut, koska siinä oli ristikkäisyyksiä siten, että moni LuKT:n jäsenistä saattoi olla jäsenenä useammassa alakomiteassa. Myöhemmin, muutamien vuosien aikana asia korjaantui niin, että alkuperäinen ajatus tehtäväalueiden jakautumisesta LuKT:n jäsenten kesken toimi paremmin: tehtäväalueita per jäsen oli vähemmän.

Minun mielestäni nämä suuret muutokset menivät niin hyvin, kuin ajatella saattaa. Vastustusta tässä yleensä hieman erimielisessä joukossa ei ainakaan isoissa asioissa ollut, vaan muutos meni sujuvasti kaikkien osapuolten hyvällä yhteistyöllä.

Edellä kertamani työ oli mitä suurimmassa määrin SIL:n organisoimaa ja sen tuella tapahtuvaa toimintaa, josta hyötyi koko laskuvarjourheilu ja kaikki kerhot. Valitettavasti kuitenkin monet kerhot tai yksittäiset hyppääjät eivät ymmärtäneet, että kyseessä oli SIL:n jäsenilleen tarjoamaa palvelua.

Katsoin työskentelyn SIL:n hallituksessa hyvin haastavaksi – muiden ymmärtämys lajin piirteitä kohtaan ei aina tuntunut riittävältä – mutta ei epämiellyttäväksi. Pidän haasteista.

Kenties suurin ongelmani oli ääretön innostus uusia innovaatioita kohtaan, joka kärjistyi hypätessäni kolmiovarjolla (Paradactyl), kun se oli uusinta uutta. Viimeisin hyppyni sillä oli ”onnistunein” varjon takertuessa puuhun ja mentyä korjauskelvottomaksi (= Paladactyl). Muistoksi on jäänyt Laskuvarjourheilulehden kansikuva vuoden -78 numerossa 4.

Paradactyl Laskuvarjourheilun 4/1978 kannessa. Kuva: **Simo Sainio**

*Viranomaisen kanssa yhteistyö toimi hyvin. Meillä oli keskustoimikunnassa jäsenenä harasteilmailun tarkastaja **Markku Hiedanpää** Ilmailuhallituksesta. Hän toimi yhteysupseerina, jonka ansiosta ongelmat yleensä pystyttiin ratkaisemaan ennen kuin niitä ehti esiintyä.”*

Kansainvälinen toiminta

”Olin SIL:n nimeämänä edustajana kansainvälisen ilmailuliiton FAI:n laskuvarjokomitean (CIP:n) jäsenenä (delegaatti). Herra Kausalaisen kanssa pidimme huolta, että Suomi pysyi mukana kaikissa tärkeissä asioissa ja muutoksissa. Arvelen, että Suomen tunnettuus lisääntyi, mutta en ole varma, lisääntyikö oikeissa piireissä. Jossain vaiheessa minut valittiin CIP:n Para-Ski alakomitean jäseneksi.

*”Pohjoismainen mafia” IPC:n kokouksessa Itävallan Grazissa helmikuussa 1985. Oikealla **Bengt-Eric Fonsell** (Ruotsi), Maurits Kouhia, **Jens-Henrik Johnsen** (Norja) ja **Eilif Ness** (Norja). Eilifin vieressä mafian ulkojäsen **Gonippo Sebastiani** (Italia) tulkkinsa kanssa. Kuva: Eero Kausalainen*

Olin muutamissa MM-kilpailuissa (esim. Turkki ja Ranskan Vichy) joukkueenjohtajana. Näissä kisoissa olin CIP-delegaatin ominaisuudessa myös juryn jäsen.”

Suomen MM joukkue Ranskan Vichyssä elokuussa 1984. Kuvassa vasemmalta kilpailijat **Tatu Soini** ja **Anssi Horppu**, Team Leader **Risto Koivisto**, kilpailija **Olavi Kilpinen**, delegaation johtaja ja juryn jäsen Maurits Kouhia, tuomari Eero Kausalainen, kilpailija **Rauno Härkönen**. Kuvasta puuttuu kilpailija **Veikko "Vexi" Korhonen**. Kuva: Eero Kausalainen.

Ajatuksiasi hyppytoiminnasta ja sen kehityksestä?

"Kun jotain rupean tekemään, teen sitä tosissani. Kun lopetan, tulevat muut miehet, jotka tekevät asian paremmin. Minusta ei tule vanhaa viisasta miestä. Johtolankani on: Aikansa kutakin. Pidän kuitenkin omaa mukana oloani laskuvarjourheilussa hienona aikana."

Maurits Kouhia 26.10.2017. Kuva: Eero Kausalainen